

Datum : 20 mei 2026

Portefeuillehouder : Patrick Hoenselaar

Zaaknummer : 935201

Status : Openbaar

Gemeenteraad : nvt

Onderwerp : Aanwijzingsbesluit toezichthouders kwaliteit Wmo en toezichthouders rechtmatigheid Wmo en Jeugdwet

SAMENVATTING

De zeven Noord-Limburgse gemeenten organiseren het toezicht op kwaliteit (Wmo) en rechtmatigheid (Wmo en Jeugdwet) gezamenlijk. Per 1 april 2026 zijn de toezichthouders ondergebracht bij de MGR Sociaal Domein (MGRSD), om samenwerking en kennisdeling te versterken en tegelijkertijd hun onafhankelijke positie te borgen. Hiervoor is een nieuw aanwijzingsbesluit noodzakelijk en worden de huidige samenwerkingsafspraken beëindigd. Het college wordt voorgesteld dit besluit vast te stellen en de beëindiging formeel te bekrachtigen.

VOORSTEL

Het college besluit

1. Het 'Aanwijzingsbesluit toezichthouders kwaliteit Wmo en toezichthouders rechtmatigheid Wmo en Jeugdwet – Regio Noord-Limburg – Gemeente Gennep' met terugwerkende kracht per 1 april 2026 vast te stellen, conform bijgevoegd aanwijzingsbesluit (bijlage 1);
2. Het samenwerkingsconvenant en de samenwerkingsovereenkomst toezicht kwaliteit (Wmo) en toezicht rechtmatigheid (Wmo en Jeugdwet) met de zeven Noord-Limburgse gemeenten per 1 april 2026 met terugwerkende kracht te beëindigen;
3. De conceptbrief inzake de beëindiging van de samenwerking op het gebied van toezicht Wmo en Jeugdwet vast te stellen en te verzenden aan de gemeente Venlo (bijlage 2).

BESLUIT

Datum : 02-06-2026

Het college besluit

1. Het 'Aanwijzingsbesluit toezichthouders kwaliteit Wmo en toezichthouders rechtmatigheid Wmo en Jeugdwet – Regio Noord-Limburg – Gemeente Gennep' met terugwerkende kracht per 1 april 2026 vast te stellen, conform bijgevoegd aanwijzingsbesluit (bijlage 1);
2. Het samenwerkingsconvenant en de samenwerkingsovereenkomst toezicht kwaliteit (Wmo) en toezicht rechtmatigheid (Wmo en Jeugdwet) met de zeven Noord-Limburgse gemeenten per 1 april 2026 met terugwerkende kracht te beëindigen;
3. De conceptbrief inzake de beëindiging van de samenwerking op het gebied van toezicht Wmo en Jeugdwet vast te stellen en te verzenden aan de gemeente Venlo (bijlage 2).

AANLEIDING

Gemeenten hebben de wettelijke taak om toezicht te organiseren op kwaliteit (Wmo) en rechtmatigheid (Wmo en Jeugdwet). De zeven Noord-Limburgse gemeenten voeren deze taken gezamenlijk uit, waarbij gemeente Venlo de personele inzet verzorgt. Op basis van evaluaties en een rekenkameronderzoek is besloten de toezichthouders per 1 april 2026 onder te brengen bij de MGR Sociaal Domein. Hierdoor wordt samenwerking versterkt en kennis beter benut. Door deze wijziging is een nieuw aanwijzingsbesluit nodig en kunnen de huidige samenwerkingsafspraken worden beëindigd.

BESTUURLIJKE EN JURIDISCHE KADERS

- Wmo 2015;
- Jeugdwet;
- Gemeenschappelijke regeling MGR Sociaal Domein (gewijzigd besluit AB/DB 2024);
- Samenwerkingsconvenant en samenwerkingsovereenkomst toezicht (lopende afspraken t/m 2026).

ADVIES

De ambtelijke organisatie stelt aan het college van burgemeester en wethouders voor:

1. Het 'Aanwijzingsbesluit toezichthouders kwaliteit Wmo en toezichthouders rechtmatigheid Wmo en Jeugdwet – Regio Noord-Limburg – Gemeente Gennep' met terugwerkende kracht per 1 april 2026 vast te stellen, conform bijgevoegd aanwijzingsbesluit (bijlage 1);
2. Het samenwerkingsconvenant en de samenwerkingsovereenkomst toezicht kwaliteit (Wmo) en toezicht rechtmatigheid (Wmo en Jeugdwet) met de zeven Noord-Limburgse gemeenten per 1 april 2026 met terugwerkende kracht te beëindigen;
3. De conceptbrief inzake de beëindiging van de samenwerking op het gebied van toezicht Wmo en Jeugdwet vast te stellen en te verzenden aan de gemeente Venlo (bijlage 2).

NADERE ONDERBOUWING/ ARGUMENTEN

1. Regionale positionering binnen MGRSD versterkt kwaliteit toezicht

Door de toezichthouders onder te brengen bij de MGRSD gaan zij deel uitmaken van een grotere, professionele organisatie. Dit vermindert de kwetsbaarheid van individuele functies en biedt meer mogelijkheden voor kennisuitwisseling, intervisie en inhoudelijke ontwikkeling. Dit draagt direct bij aan de kwaliteit en continuïteit van het toezicht.

2. Verbeterde informatie-uitwisseling en samenwerking

Binnen de MGRSD zijn ook taken zoals inkoop en contractmanagement georganiseerd. Door de nabijheid van deze functies wordt het eenvoudiger om signalen sneller te delen en integraal op te pakken. Hierdoor kan effectiever worden ingegrepen bij mogelijke misstanden en wordt het toezicht slagvaardiger.

3. Onafhankelijke positie blijft geborgd

Ondanks de organisatorische inbedding binnen de MGRSD blijft de onafhankelijke rol van de toezichthouders gewaarborgd. Dit is expliciet meegenomen in de inrichting, waarbij toezicht en contractmanagement gescheiden blijven. Hierdoor kunnen toezichthouders hun werk objectief en zonder belangenverstrengeling uitvoeren.

4. Juridische borging vereist nieuw aanwijzingsbesluit

Omdat de toezichthouders in dienst treden bij een andere organisatie, voldoet het huidige aanwijzingsbesluit niet meer. Met het nieuwe aanwijzingsbesluit worden de toezichthouders opnieuw formeel bevoegd gemaakt om hun wettelijke taken uit te voeren binnen de Wmo en Jeugdwet.

5. Aanwijzingsbesluit staat los van beleidsontwikkeling

De aanwijzingsbesluiten staan los van het regionaal beleidsplan en het uitvoerend kader. Ook moet de regiovisie toezicht nog worden vastgesteld. Het onderbrengen van het toezicht bij de MGR is echter reeds eerder besloten en vastgelegd in de gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Ongeacht de vaststelling van het beleidsplan, het uitvoerend kader en de regiovisie toezicht moet het toezicht in onze regio worden ingericht en uitgevoerd. Het aanwijzingsbesluit is daarvoor noodzakelijk.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S

1. Overgang kan tijdelijk effect hebben op continuïteit toezicht

De overgang naar de MGRSD vraagt organisatorische aanpassing (werkafspraken, systemen, aansturing). In de beginfase kan dit tijdelijk impact hebben op de snelheid of efficiëntie van het toezicht. De overgang is regionaal voorbereid en gefaseerd ingericht. Door de tijdelijke verlenging van de samenwerkingsovereenkomst is voldoende tijd gecreëerd voor een zorgvuldige implementatie. Werkprocessen en dossiers worden gecontroleerd overgedragen.

2. Afhankelijkheid van regionale organisatie neemt toe

Door de positionering binnen de MGRSD is de gemeente meer afhankelijk van een regionale uitvoeringsorganisatie. Dit vraagt blijvende aandacht voor sturing, monitoring en verantwoording. De deelnemende gemeenten blijven via het AB en DB betrokken bij de MGRSD. Daarnaast worden afspraken gemaakt over monitoring, rapportage en evaluatie, zodat tijdig kan worden bijgestuurd.

3. Beëindiging samenwerking zonder formele opzegclausule

De huidige overeenkomsten kennen geen eenzijdige opzegmogelijkheid. Beëindiging is alleen mogelijk met instemming van alle partijen. Hoewel hierover regionaal afspraken zijn gemaakt, blijft dit een aandachtspunt in de formele afhandeling. De beëindiging is vooraf afgestemd met alle regiogemeenten. Hiermee is bestuurlijk draagvlak geborgd en worden juridische risico's beperkt.

4. Borging onafhankelijke positie blijft aandachtspunt

Hoewel de onafhankelijkheid organisatorisch is geborgd, vraagt dit in de praktijk blijvende alertheid. Rolvastheid en duidelijke werkafspraken zijn essentieel om belangenverstrengeling te voorkomen. In de inrichting van de MGRSD zijn toezicht en contractmanagement expliciet gescheiden. Daarnaast worden heldere werkafspraken en rollen vastgelegd, zodat toezichthouders onafhankelijk kunnen opereren.

5. Beleidskaders nog niet vastgesteld, toch is aanwijzing van de toezichthouders noodzakelijk

De regiovisie toezicht, het regionaal beleidsplan en het uitvoerend kader zijn nog niet vastgesteld. Tot die tijd geldt het huidige, meer reactief ingestelde beleidskader. Er is daarmee sprake van een overgangsfase in 2026. Het aanwijzingsbesluit is juridisch noodzakelijk om toezicht te kunnen uitvoeren en staat los van de inhoudelijke beleidskaders. Deze kunnen op een later moment worden vastgesteld zonder dat dit de uitvoering van het toezicht belemmert.

WAT BETEKENT DIT VOORSTEL VOOR DE INWONERS?

Met het aanwijzen van de toezichthouders is er toezicht op zorgaanbieders. Goed toezicht is noodzakelijk om de kwaliteit en rechtmatigheid van zorg te waarborgen. Door de toezichthouders regionaal te organiseren binnen de MGRSD wordt het toezicht versterkt en effectiever ingericht, waardoor inwoners kunnen rekenen op betrouwbare en passende zorg.

EXTERN ADVIES, INSPRAAK EN DRAAGVLAK

n.v.t.

COMMUNICATIE EN BEKENDMAKING

Na vaststelling wordt de brief verstuurd aan de gemeente Venlo en de overige regiogemeenten en wordt het aanwijzingsbesluit gepubliceerd in het Gemeenteblad. Actieve communicatie richting inwoners is niet nodig, omdat het besluit geen directe gevolgen heeft voor inwoners of de dienstverlening, maar alleen een organisatorische wijziging van het toezicht betreft.

JURIDISCHE ASPECTEN

Het aanwijzingsbesluit treedt in werking na publicatie in het Gemeenteblad. Met dit besluit wijst het college toezichthouders aan op grond van de Wmo 2015 en de Jeugdwet.

Hoewel het een Awb-besluit betreft, staat hiertegen in de regel geen bezwaar en beroep open, omdat derden doorgaans geen belanghebbende zijn. Rechtsbescherming vindt plaats via concrete toezicht- en handhavingsbesluiten. De beëindiging van de samenwerkingsovereenkomst gebeurt met instemming van alle betrokken partijen, waardoor geen bijzondere juridische risico's worden verwacht.

FINANCIËN

In de begroting 2026 van de MGR is ervan uitgegaan dat de toezichthouders per 1 januari 2026 worden ondergebracht bij de MGR. In het AB van 4 september 2025 van de MGR is besloten om de financiële gevolgen van de aangepaste planning worden verwerkt in de begrotingswijziging 2026, hierover vindt separate besluitvorming plaats. Via de tweede trimesterrapportage 2026 zal de lokale begroting hierop aangepast worden. Dit voorstel leidt niet tot directe aanvullende kosten en past binnen de bestaande budgettaire kaders.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

De toezichthouders zijn per 1 april 2026 in dienst getreden bij de MGR. Om praktische redenen is ervoor gekozen de huidige samenwerkingsovereenkomst te verlengen tot en met 30 juni 2026. Aangezien de positionering van de toezichthouders eerder plaatsgevonden heeft, zal de huidige samenwerkingsovereenkomst vroegtijdig worden beëindigd.

Dit besluit heeft beperkte personele gevolgen. Twee tijdelijke dienstverbanden eindigden per 1 april 2026 van rechtswege. Eén medewerker met een vast dienstverband blijft in dienst van de gemeente Venlo en wordt intern herplaatst in een passende functie. Er zijn geen nadelige gevolgen voor arbeidsvoorwaarden of rechtspositie. Voor de uitvoering van dit besluit is geen extra inzet of inhuur nodig.

UITVOERING/ VERVOLG

Na besluitvorming wordt het aanwijzingsbesluit gepubliceerd in het Gemeenteblad en wordt de beëindigingsbrief verzonden aan de betrokken gemeenten. Per 1 april 2026 heeft de formele overgang van de toezichthouders naar de MGRSD plaats gevonden.

De financiële verwerking vindt plaats via de reguliere begrotingscyclus. Het college wordt via de P&C-documenten geïnformeerd over de voortgang en uitvoering.

BIJLAGEN

1. Aanwijzingsbesluit toezichthouders kwaliteit Wmo en toezichthouders rechtmatigheid Wmo en Jeugdwet – Regio Noord-Limburg - Gemeente Genneep;
2. Brief beëindiging samenwerking gemeente Venlo op het gebied van toezicht Wmo en Jeugdwet.